
Tartalom

Beköszöntő	3	MAJER ZSUZSA – TELEKI KRISZTINA A mai Ulánbátor kolostorai és szentélyei	147
TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK			
RUZSA FERENC Puruša és Ymir <i>Az összehasonlító mitológia kísérleti ellenőrzése</i>	5	KALMÁR ÉVA A kínai Maudgalyāyana átváltozás (bianwen)	159
PÁL DÁNIEL – KISS KATALIN Szex, szerelem, szentség a hinduizmus vallási rendjében	23	KRITIKÁK, RECENZÍÓK Hamar Imre: Buddha megjelenése a világban <i>Kalmár Éva</i>	177
CSATLÓS PÉTER Szikkim korai története 1.	61	Kínai kezek, taoista lelkek, buddhista csodák. Négy tanulmány a kínai buddhizmusról <i>Kósa Gábor</i>	179
MATKÓ MÁRTA Egy tibeti értekezés az egyidejű megvilágosodás tanításáról <i>Vimalamitra: Az egyidejű belépés meditációja (Cig car 'jug pa'i bsgom don)</i>	91	Lun Guangzhong – Ueda Hitoshi: Jindai hanyu yufa yanjiu [A kínai baihua nyelv nyelvtani kérdései] <i>Kádár Zoltán</i>	188
AGÓCS TAMÁS A szamszára eredete. Avagy: „Hogyan vált ki a szamszára a lét eredeti forrásából?” <i>Részlet Longcsen Rabdzampa: Kívánságteljesítő Kincsek Tára (Yid-bzhin rin-po-che'i mdzod) című művéből</i>	118	Dr. Bodnár László: Az egyarcú Tibet <i>Somlai György</i>	190
KELÉNYI BÉLA A tibeti műgyűjtés és recepciójának kezdetei a nyugati világban	133	SUMMARIES IN ENGLISH E számunk szerzői	193

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK

FARKAS ATTILA MÁRTON
Implikált tudás a létben 3
*A tár-tudat egy kortárs buddhista
értelmezése*

AGÓCS TAMÁS
A mindentudás gyakorlása 30
*A Nyolcezer-soros
Önfelülmúló Megismerés
(Āryāṣṭasāhasrikā
prajñāpāramitā szútra)
első fejezete*

KÓSA GÁBOR
„Az ötödik buddha” 47
– Mānī buddhista címei
(*Buddho-Manichaica I.*)

SZOJKA ÉVA SZILVIA
A Quanzhen taoizmus és a buddhizmus
kapcsolata és kölcsönhatása:
tanításuk elméleti háttere
szempontjából 64

VÉGH JÓZSEF
Qianlong császár tibeti főpapja:
Csangtya Rölpe Dordzse élettörténete
és tibeti forrásai 80

TÓTH ZSUZSANNA
A jelenségek megtisztítása 99

POROSZ TIBOR
A meditáció
pszichodinamikájának
alapjai 119

KRITIKÁK, RECENZÍÓK

Johannes Bronkhorst:
Greater Magadha
Studies in the Culture
of Early India 142
Ruzsa Ferenc

Ellen Pearlman:
Tibetan Sacred Dance
– A Journey Into the Religious
and Folk Traditions,
Inner Traditions 152
Somlai György

SUMMARIES IN ENGLISH 153

E számunk szerzői

Tartalom

BEVEZETŐ

RUZSA FERENC Couleur locale	3
--------------------------------	---

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK

HAMAR IMRE A Yogācāra filozófia hatása az Avatamsaka-sūtrában és kínai értelmezéseiben	5	MAJER ZSUZSA TELEKI KRISZTINA Kolostorok régén és ma a mongol vidéken	74
KÓSA GÁBOR A három bölcs visszatérése – Buddha, Konfuciusz és Mānī alakja a Huahujingben (<i>Buddho-Manichaica IV.</i>)	25	BARTA ZSOLT Buddhista elmek a mongol tűzkultuszban	89
KALMÁR ÉVA Mulian pokoljárásának története a kínai helyi színhátékban	39	SUMMARIES IN ENGLISH	102
SZATHMÁRI BOTOND A tibeti <i>csham</i> tánc	49		
SZILÁGYI ZSOLT A buddhista egyház a modern mongol társadalomban	60		

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK

URAY-KÖHALMI KATALIN
Geszer Kán három felesége 3

SÁRKÖZI ALICE
Vallási türelem
a mongol kánok udvarában 14

BIRTALAN ÁGNES
Nyugat-mongol (dzahcsin)
buddhista népdalok 25
*(A Magyar-mongol nyelvjárás-
és népi műveltségkutató expedíció
1991-es gyűjtéséből)*

MAJER ZSUZSA
A cam tánc hagyományának
felélesztése Mongóliában 37

TELEKI KRISZTINA
Az egykori mongol kolostorfőváros
szentélyei 63

SZILÁGYI ZSOLT
A IX. Halha Bogdo Gegen
Dzsebcundamba Rinpoce
rövid életrajza és napjainkban
betöltött szerepe 86

KOSA GÁBOR
A Világ Tiszteltje és a Nagyság Atyja 95
(Buddho-Manichaica II.)

SZABÓ KRISZTINA
TÓTH ZSUZSANNA
A megszabadulás ékköve 111
(részletek)

KRITIKÁK, RECENZÍÓK

Paul Williams
with Anthony Tribe:
Buddhist Thought.
A Complete Introduction
to the Indian Tradition. 125
Hidas Gergely

Qiancheng Li:
Fictions of Enlightenment.
Journey to the West,
Tower of Myriad Mirrors
and Dream of the Red Chamber. 126
Kalmár Éva

SUMMARIES IN ENGLISH 130

E számunk szerzői

Tartalom

TANULMÁNYOK

Williams S. Waldron:
Buddhista modernitás
és a tudományok
(Körtvélyesi Tibor fordítása) 3

Zsolnai László:
Buddhista közgazdaságtan 16

Ruzsa Ferenc: Ismerte-e
a Mester a védákat? 24

Kósa Gábor: Láthatatlan kezek
hófehér ruhában –
A manicheus ruházat
vallási hátteréről 39

Nagy Márton: Kínai források
Csampáról a Tang-dinasztia
időszakában 53

Kelényi Béla: A tibeti rituális maszkok 62

Sárközi Ildikó: A sibék vallási
hagyománya – Isanju Mama alakja
Nara Elsi sámán
tudományának tükrében 75

Bethlenfalvy Géza:
Csoma bódhiszattva? 90

INTERJÚ

Megvilágosodás – „hiba a rendszerben”
Galambos Péterrel
Szegedi Mónika
készített interjút 97

RECENZIO, BIBLIOGRÁFIA

Laszlo Zsolnai
and Knut Johannessen
Ims (ed.): Business within Limits –
Deep Ecology and Buddhist Economics
(Kovács Gábor) 116

David R. Loy. A Buddhist History
of the West: Studies in Lack
(Técsi Éva Judit) 120

A buddhizmus magyarországi
bibliográfiája
1. rész (Földi Attila) 129

SUMMARIES IN ENGLISH 135

E SZÁMUNK SZERZŐI

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK

VÉGH JOZSEF

A samatha meditáció
tibeti, elefántos példázata 3

GELLE ZSÓKA

Kolostori tánc Tibetben 27

KUZDER RITA

Lhamo,
a tradicionális tibeti opera 36

BÉRES JUDIT

Amdó népdalainak
átfogó tanulmánya 53

AGÓCS TAMÁS

Szemléletek füzére:
Padmaszambhava tanítása 71

BESZÉLGETÉSEK, INTERJÚK

JAKAB KATALIN

HENDREY TIBOR

Beszélgetés
Khenpo Tenpa Jungdrung
Rinpocsével 84

PROGRAMOK, ESEMÉNYEK

Nemzetközi Buddhista

Nyári Egyetem 2011 91

A Tan Szigete Közösség

bajnai elvonulása 94

A Dalai Láma

hetedik látogatása

Magyarországon 95

KRITIKÁK, RECENZÍÓK

E. J. Michael Witzel:

A világ mitológiáinak eredete 102

Joanna Jurewicz:

Tűz és kogníció

a Rigvédában 102

Richard Gombrich:

Amit a Buddha gondolt 104

Graham Priest:

A gondolkodás határain túl 105

SUMMARIES IN ENGLISH

107

Tartalom

GRAHAM PRIEST ELŐSZAVA	6	PROGRAMOK, ESEMÉNYEK	
TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK		Nemzetközi Buddhista Nyári Egyetem 2012, Budapest	150
JOANNA JUREWICZ A világ teremtése a <i>Nāsadīya</i> -himnuszban (RV 10.129)	7	Nemzetközi Buddhista Nyári Egyetem 2013, Budapest	152
BÁNYAI FERENC Világrend és metaforarendszer Eckhart mester misztikájában	23	Nemzetközi Buddhista Ifjúsági Fórum 2012, Kippenheim	157
POROSZ TIBOR A Buddha nyelvhasználata az antik nyelvértelmezések középútján	41	KÖNYVISMERTETŐK	
FÓRIZS ANDRÁS Luhmanni rendszerelmélet és paradoxon	75	Valpola Ráhula: <i>A Buddha tanítása</i>	159
MOLNÁR ATTILA Strukturalista és modális variációk egy formalizált <i>catuṣkoṭira</i>		KRITIKÁK, RECENZÍÓK	
FÓRIZS LÁSZLÓ Példázat a tűzről <i>Aggivačchagottasutta</i> , MN 72	129	Joanna Jurewicz: <i>Tűz és kogníció a Rīgvédában</i>	161
		VERS	
	99	Fórizs László: <i>Három töredék</i>	176
		EPILÓGUS	177
	129	SUMMARIES IN ENGLISH	179

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK		PROGRAMOK, ESEMÉNYEK	
BÁCSI ENIKŐ GABRIELLA		Nemzetközi Buddhista	153
A buddhista sztúpa	5	Nyári Egyetem 2014	
kialakulása Indiában			
		KRITIKÁK, RECENZÍÓK	
BIRTALAN ÁGNES		Walpola Rahula:	156
A kígyó: pusztító erő,	33	A Buddha tanítása	
segítőszellem, házastárs.			
A kígyó-motívum változatai		AGNI:	
a kalmük mesehagyományban		A tűzoltárépítés	158
		védikus ritusa	
		Szerkesztette: Frits Staal	
WINDHOFFER TÍMEA		SUMMARIES IN ENGLISH	
Klu; mitológiai lény,	57		165
vagy népmesei szereplő?			
A kígyó-sárkány alakja a			
belső-ázsiai népmesékben			
		E SZÁMUNK SZERZŐI	
SZABÓ ANNAMÁRIA			
A rókaszellem	77		
a kínai novella			
irodalomban			
GECSE ADRIENN			
A buddhizmus	97		
és a természetes			
környezet kapcsolata			
POROSZ TIBOR			
Rejtett dimenziók	109		
a buddhizmus			
vizuális gondolkodásában			

Tartalom

A szerkesztő megjegyzése	5	GIUSEPPE TUCCI A maṇḍala, mint a reintegráció eszköze	91
VISSZAEMLÉKEZÉSEK, TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK			
BETHLENFALMY GÉZA Horváth Z. Zoltán (1955–1996)	7	NARANCSIK GABRIELLA Jung mandalái és az Eranos köre	99
KICSII SÁNDOR ANDRÁS Horváth Zoliról	13	KELÉNYI BÉLA A Guhjaszamádza mandala méretarányai és megrajzolásának szakaszai	113
VÉGH JÓZSEF Horváth Z. Zoltán műveinek jegyzéke	16	GELLE ZSOKA Jolmó mandala	133
VÉGH JÓZSEF Hit és tudás: Képzletbeli beszélgetés Horváth Z. Zoltánnal	22	KRITIKÁK, RECENZIÓK	
SZABÓ KRISZTINA – TÓTH ZSUZSANNA A megszabadulás ékköve – részlet 2.	36	Agnieszka Helman-Ważny: The Archaeology of Tibetan Books	145
VÉGH JÓZSEF Nágárdzsuna Baráti levele	49	Michael Henss: The Cultural Monuments of Tibet, I–II.	147
KELÉNYI BÉLA Az elmandalásított világ	78	SUMMARIES IN ENGLISH	149
		E SZÁMUNK SZERZŐI	

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK

GESZTES NAPSUGÁR

Kierkegaard: egy bio-gráfiai olvasat –
A bio-gráfiai értelmezés relevanciája
Kierkegaard korai műveiben 5

ILIÁS-NAGY KATALIN

Isten halálától az akarat születéséig
az örökkévalóság körforgásában –
Friedrich Nietzsche *Így szólott Zarathustra*
című műve alapján 32

LAKI ZOLTÁN

Az „én” titka –
A husserli fenomenológia
szemléleti útjai 70

ERMESZ CSABA

Rejtjelek –
Jaspers egzisztencia-filozófiája
buddhista szemmel 89

POROSZ TIBOR

Fényélmények
a buddhista meditációkban 121

FARKAS VIKTOR

Áthallások –
Gondolatok a *Dhammapada*
versei kapcsán 160

PROGRAMOK, ESEMÉNYEK

25 év a Tan Kapujában 172

KRITIKÁK, RECENZÍÓK

A klasszikus upanisadok II.
(szerk., ford. Főríz László) 176

Porosz Tibor: A buddhizmus
lexikona – A Buddha tanítása
és a théraváda irányzat szakszavai 177

VERS

Szeng can: A szívbeli hitről
(ford. Főríz László) 181

SUMMARIES IN ENGLISH

184

E SZÁMUNK SZERZŐI

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK	KRITIKÁK, RECENZÍÓK
POROSZ TIBOR	COMMON BUDDHIST TEXT
Üres gyakorlat vagy tartalmas formalitás? A rituálé szerepei a buddhizmusban 3	Guidance and insight from the Buddha 124
WINDHOFFER TÍMEA	JOANNA JUREWICZ
Geszár király, egy tibeti füstáldozati szöveg alapján 43	Fire, Death and Philosophy A History of Ancient Indian Thinking 126
BÉRES JUDIT	VERS
Füstáldozat a helyszellemeknek Qinghaiban – Trisok Gyalmo Tóanyának és Trika Amnyi Jülhának bemutatott áldozati szöveg nyomán 60	Arszenyij Tarkovszkij versek Bánfalvi András emlékére (ford. Főrizs László és Baka István) 127
KRIZSÁN KRISZTIÁN	SUMMARIES IN ENGLISH 145
Az örület a görög drámában Szophoklész: Aiasz 79	E SZÁMUNK SZERZŐI
BÁNYAI ALEXANDRA	
A lámpás fénye – A Milindapanyha újjászületés- metaforáinak vizsgálata kognitív nyelvészeti eszközökkel 96	
FŐRIZS LÁSZLÓ	
Szaramá és a panik Rigvéda 10.108 115	

Tartalom

ELŐSZÓ	3		
TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK		BOOK REVIEW	
CSÁKI-BERTÓK SÁRA		A KALEIDOSCOPIC INSIGHT THROUGH CBT	
Minden Alapja (kun gzhi) a rDzogs pa		Common Buddhist Text:	
chen po zhang zhung snyan rgyud bka'		Guidance and insight from the Buddha	198
rgyud skor bzhi alapján	5		
FARKAS VIKTOR		VERSE	
Haldoklás és halál Keleten és Nyugaton		LÁSZLÓ FÓRIZS	
a Tibeti Halottaskönyv tükrében	56	The woman who was built into the wall	201
CSADÓ ATTILA		SUMMARIES IN ENGLISH	211
Első lépések a szellemi úton			
a Buddha tanítása alapján	116		
NAGY SZABOLCS			
Az érzékelés vizsgálata	150		

Tartalom

TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK		
FENYVESI BOGLÁRKA		
Az Üresség tanítása – A Tanítás üressége		
A súnjátá és az upája viszonyának		
áttekintése hínájána és korai mahájána		
szövegek alapján	3	
NGUYEN THI THANH GIANG		
A koreai és a vietnámi holdújév		
összehasonlítása mítoszok, legendák,		
narratívák alapján	41	
CSER ZOLTÁN		
A mozgás szerepe a buddhizmus		
gyakorlatában	65	
FÓRIZS LÁSZLÓ		
Szemelvények a Páli Kánonból	75	
POROSZ TIBOR		
Testélmények és énképzet a nyugati		
gondolkodásban	101	
SCHREINER DÉNES		
Thanato-topográfia: a halál színterei	132	
SCHREINER DÉNES		
Hintapoétika		
Egy élménysorozat leírása		140
FÓRIZS LÁSZLÓ		
Dīrghatamas		148
FÓRIZS LÁSZLÓ		
Öt himnusz a Dīrghatamas-ciklusból		182
PROGRAMOK, ESEMÉNYEK		
TUDOMÁNY ÉS MEDITÁCIÓ		
Mindfulness, együttézés, etika		
Konferencia és nyári egyetem		203
KRITIKÁK, RECENZÍÓK		
MAU DAS GUPTA		
Women Seers of the R̥gveda		206
JONARDON GANERI		
Attention, Not Self		208
SUMMARIES IN ENGLISH		210